

Ekonomisk uppföljning för Utbildningsnämnden

*Antagen av Utbildningsnämnden
2 september 2026*

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Drift	5
2.1 Prognos helår och budgetavvikelse (tkr).....	11
3 Investeringar	13

1 Inledning

I den av Kommunfullmäktige beslutade Mål och budget 2026 uppdras nämnderna att motta ekonomisk uppföljning tre till fyra gånger under verksamhetsåret. Uppföljningen ska rapporteras till nämnderna första gången per februari och sista gången i samband med delårsbokslutet. Utöver detta kan en behovsprövad prognos presenteras på nämndnivå enbart om nämnden uppvisar underskott i tidigare uppföljningar eller om något annat väsentligt har skett. Beslutet om att motta den ekonomiska uppföljningen ska anmälas till kommunstyrelsen.

2 Drift

Prognosen för utbildningsnämnden 2026 per juni är ett underskott på 3 012 tkr, vilket är -0,4 % av budgeten på 840 788 tkr. Förvaltningen arbetar aktivt vidare för att utbildningsnämnden ska nå en budget i balans 2026.

NÄMNDVERKSAMHET

Nämndverksamheten prognostiseras få ett överskott på 228 tkr 2026. Verksamheten har de senaste tre åren haft överskott med 281 tkr, 344 tkr respektive 210 tkr då kostnaderna är lägre än tilldelad ram så länge kvalitetsdagarna hålls i interna lokaler. Bedömningen är att det blir ett överskott även 2026 av samma anledning och att det inte var något nämndsammanträde i juni.

FÖRSKOLA

Förskoleverksamheten prognostiseras få ett överskott på 3 640 tkr 2026.

Kommunal verksamhet

Den kommunala verksamheten bedöms få ett överskott på 991 tkr. Överskottet förklaras främst av att prognosen för lokaler är ett överskott på 1 112 tkr. Det beror till största del på en felbudgetering avseende Lustigkulla förskolas lokalkostnader. Långhundra förskola prognostiseras med ett underskott på 134 tkr då man inte har haft så många barn som man förväntades sig och samtidigt har elkostnaderna och avskrivningskostnaderna blivit högre än budgeterat. Norrgårdens förskola ser ut att få ett underskott på 177 tkr då man även där har haft färre barn och fler barn som går under 20 timmar. Personalkostnaderna har inte minskat men däremot har kostnaderna för måltider minskat till följd av färre barn. Förskolan har sparat in på en del utgifter inom driften som har dämpat effekten något. Övriga rektorsområden har en budget i balans. Verksamhetschef prognostiseras med överskott på 130 tkr då lönekostnaderna i budget var något högt beräknade.

Myndighet

Inom myndighet förväntas ett överskott på 248 tkr som främst beror på att chefen för centrala administrationen gick i pension tidigare än väntat och ersättare kommer något senare än budgeterat. Däremot överskrids budgeten för konsultkostnader då en konsult har behövt tas in för vårdnadshavarenkäten när det inte har funnits någon ersättare för aktuell chef första halvåret. Utifrån det underskott som prognostiseras för UN som helhet är det nu köpstopp inom myndighetskostnader avseende t ex utveckling och en del kostnader har därför justerats ner i prognosen.

Pengsystem

Det finns fortfarande en osäkerhet i volymerna för hösten och hur barnen fördelar sig i ålder, vistelsetid och på kommunala respektive fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Men prognosen i detta läge är ett överskott på 2,4 mkr i pengsystemet då det ser ut att bli en högre

andel äldre barn som har en lägre barnpeng och då genererar överskott.

Förskola	
Kommunal verksamhet	991
Myndighet	248
Pengsystem	2 401
Summa	3 640

GRUNDSKOLA

Prognosen för grundskolan 2026 är ett underskott på nästan 3,6 mkr.

Kommunal verksamhet

Den kommunala verksamheten prognostiseras med ett underskott på drygt 4 mkr.

De kommunala skolenheterna gick in i 2026 med sämre ekonomiska förutsättningar efter att skolpengen för 2025 överklagades och fick göras om till en lägre nivå och då även påverkade pengarna och ekonomin för 2026. En beräkning har gjorts som visar att utifrån budgeterade volymer i styrkort blev den totala ersättningen till de kommunala enheterna nästan 4 mkr lägre 2026 jämfört med om pengarna för 2026 inte skulle ha räknats om utifrån domen av skolpengen för 2025. Den här förändringen har med andra ord fått en stor effekt på de ekonomiska förutsättningarna för de kommunala grundskolorna 2026. Men tidigt på året gjordes en bedömning att enheterna skulle få betydligt högre medel från statsbidrag som då såg ut att bättra ekonomin avsevärt. Men nu i prognosen per juni har bedömningen av dessa statsbidragsintäkter dragits ner markant efter besked om beviljade statsbidrag.

- **Högåsskolan - 1 885 tkr:** skolan har färre elever och lägre intäkter för SVA och nyanlända elever samtidigt som statsbidragsintäkterna ser ut att bli 1 mkr lägre. Lönekostnaderna ser ut att bli totalt 75 tkr högre än budget pga ett utköp av personal. Skolan vidtog åtgärder redan efter mars-prognosen för att minska underskottet men det har ätits upp av minskade statsbidragsintäkter.
- **Brännkärr -786 tkr:** skolan har en prognos med underskott på 786 tkr efter besked om lägre statsbidrag, lägre medel från EOS och dubbla personalkostnader efter att en elevresurs har varit utlånad till en annan skola och man samtidigt har behövt ta in vikarie för den.
- **Långhundra skola - 606 tkr:** skolan hade ett underskott i budget på 1 mkr bl a till följd av kostnader för en till biträdande rektor tillsammans med Lagga. Skolan har arbetat för att få ner underskottet och lade per mars en prognos med underskott på 200 tkr efter fler elever och högre statsbidragsintäkter men underskottet har nu återigen ökat till 600 tkr, vilket mycket beror på lägre intäkter från statsbidrag.
- **Lagga skola - 549 tkr:** Lagga skola täckte i mars-prognosen upp Långhundra skolas underskott men nu har även Lagga skola ett underskott. Lagga skola har både lägre statsbidragsintäkter, något högre personalkostnader och högre driftkostnader för t ex säkerhetsskåp.
- **Adolfsbergsskolan -289 tkr:** skolan prognostiserar ett underskott pga ett utköp av personal och kostnader för skadestånd vid en avstängning under COVID samt andra kostnader relaterat till personal som har slutat. Skolan har gjort en hel del neddragningar

av timvikarier och förbrukning för att försöka komma till noll men när beskedet om avslag på stora delar av statsbidraget för personalförstärkning kom så ser man inte längre hur man ska kunna få ihop det under 2026.

- **Valloxskolan 0 tkr:** skolan har en budget i balans. De insatser som har gjorts med att omplacera övertalig personal har gett utdelning. I och med att AST & Anpassad grundskola flyttar in i verksamheten så har tjänstefördelningen kunnat effektiviseras då fler tjänster kan delas med andra verksamheter.
- **Thunmanskolan 0 tkr:** skolan hade ett underskott på 200 tkr i prognosen per mars men bedöms nu få en budget i balans då det har tillkommit elever och den övertaliga elevassistenten som man hade har sagt upp sig. Utöver det har man ökat intäkterna från ytterskolor och haft köpstopp.
- **Ängbyskolan 0 tkr:** skolan prognostiseras med budget i balans precis som i tidigare prognoser.
- **AST-gruppen 0 tkr:** skolan prognostiseras med budget i balans precis som i tidigare prognoser.
- **Alsike skola + 120 tkr:** skolan hade ett underskott på 333 tkr i prognosen per mars men har nu vänt det till ett överskott på då 120 tkr. Det har tillkommit elever, EOS-medel och statsbidrag.

Prognosen för verksamhetschef för grundskolan är ett underskott på 223 tkr då kostnader för tjänst med samordning av nyanlända saknar full täckning från statsbidrag, det är högre licenskostnader och det har kommit obudgeterade konsultkostnader för Power BI.

Personalkostnaderna är också högre än budget p g a en lektorstjänst där bidrag har sökts som som inte helt täcker kostnaderna. Elevhälsa har en prognos med budget i balans. Verksamheten får lägre intäkter för personalförstärkning än vad man har räknat med men det täcks upp av lägre löneutbetalningar i juli när många tog ut föräldraledigt. Inom EOS finns det mycket pengar kvar från vårterminen där tanken var att ta fram en plan för att det ska betalas ut till skolorna. Men utifrån det underskott som prognostiseras kommer även de pengarna att ses över i det fortsatta arbetet med att nå budget i balans. Lokalförsörjning har en prognos med överskott på 145 tkr för skollokaler. Det handlar främst om att buffert inte kommer att nyttjas efter de nya hyresprinciperna.

Myndighet

Bedömningen är att det kommer att bli ett underskott inom myndighet på 89 tkr. Det kommer bli högre kostnader för systemet kopplat till skolvalet då det har skett en utökning där som det inte fanns vetskap om i budget. Rättningen av resursfördelningen för 2025 efter beslut om ny skolpeng har krävt konsultinsatser och därmed kostnader. Kostnaderna för skolskjuts är också något högre än budget. Ansvarerna inom myndighetsnivån har nu ett köpstopp vilket har gjort att en del kostnader har justerats ner i prognosen. De ökade kostnadsposterna dämpas också något av att chefen för centrala administrationen gick i pension tidigare än planerat och att ersättare kommer senare än budgeterat.

Pengsystem

Prognosen för pengsystemet för grundskola är ett överskott på 578 tkr. Det ser ut att bli en högre andel elever i kommunal skola, mer försäljningsintäkter och 380 tkr i positiv resultateffekt

avseende korrigering av skolpengen 2025 för fristående jämfört med vad som bokades upp i årsbokslutet för 2025. Det dämpas dock av ca 600 tkr högre kostnader för nyanlända elever och elever som läser SVA. Ca 400 tkr belastar också avseende SVA för en skola i Uppsala som inte har fakturerat för ett antal år. Prognosen är också 265 tkr högre kostnader för lovskola. Det ser vidare ut att bli en högre andel elever i åk 6-9 och en högre andel elever på fritidshem jämfört med fritidsklubb. I den här prognosen ligger en nedjustering av kostnaderna med 700 tkr avseende både kommunal och central verksamhet som t ex buffertar som kan vändas men som inte är inlagda i enheternas prognoser. I kommande prognos kan därför denna kostnadsminskning istället ses inom kommunal verksamhet. Volymerna för hösten är fortfarande något osäkra vilket kan påverka kommande prognoser.

Grundskola	
Kommunal verksamhet	-4 073
Myndighet	-89
Pengsystem	578
Summa	-3 584

ANPASSAD GRUNDSKOLA

Prognosen för den anpassade grundskolan 2026 är ett överskott på 772 tkr. Den kommunala verksamheten i Knivsta på Alsike skola under vårterminen och på Valloxskolan under höstterminen bedöms få ett överskott på 300 tkr tack vare fler elever och statsbidrag för personalförstärkning som verksamheten tidigare inte har räknat med. Verksamheten har lagt in en stor buffert så överskottet kommer troligen att öka inom den kommunala verksamheten innan året är slut.

Centralt bedöms det i denna prognos bli ett överskott på 472 tkr. Det är lägre kostnader för skolskjuts och den centrala förvaltningen bedömer att den buffert som finns i kommunal verksamhet inte behövs och 400 tkr har därför tagits bort i kostnader centralt vilket också ger överskott. I kommande prognos förväntas därför ett ökat överskott i kommunal verksamhet och minskat överskott centralt. Utöver detta ligger det i prognosen också högre kostnader då det förväntas bli en högre andel elever som läser ämnesområden som är dyrare.

Anpassad grundskola	
Kommunal verksamhet	300
Centralt	472
Summa	772

INTERN GYMNASIESKOLA

Interna gymnasiet prognostiseras få underskott på ca 300 tkr 2026. Sjögrenska gymnasiet har lagt en prognos med underskott på 515 tkr. Elevantalen för hösten på Sjögrenska är väldigt osäkert. Verksamheten tror att det kommer fler elever så att ekonomin rätar upp sig. Det behövs ungefär 6-8 fler elever för att ekonomin ska gå ihop sig, vilket inte är omöjligt men inte heller

något som verksamheten vågar räkna med i nuläget. Därför visar den här prognosen per juni ett stort underskott. Bedömningen är att det kommer bli högre hyreskostnader för de nya lokalerna men det är inte inlagt i prognosen då det pågår en diskussion med Kommunfastigheter om vilken verksamhet som ska belastas med de utökade kostnaderna. Därmed finns det en risk i denna prognos.

Centralt är prognosen ett överskott på 184 tkr. Efter att Sjögrenska gymnasiet lämnade in sin prognos har elevantalet ökat och förvaltningen bedömer att det kommer att bli fler elever på Sjögrenska gymnasiet än vad som är inlagt i enhetens prognos. Därför har det lagts in minskade kostnader centralt i prognosen som motsvarar denna förväntade resultatförbättring hos Sjögrenska. Bedömningen är att Sjögrenska gymnasiet kommer att nå budget i balans vid årets slut men att det blir ett underskott centralt på ca 300 tkr då eleverna går på program med högre pris än vad förvaltningen har räknat med i budget. Det är en ökning av andelen elever på det dyraste programmet IMA med 14 %. I kommande prognos förväntas därför tabellen nedan visa budget i balans i kommunal verksamhet och ett underskott centralt men totalt fortfarande ett underskott på ca 300 tkr.

Gymnasieskola, intern	
Kommunal verksamhet	-512
Centralt	184
Summa	-328

VUX & SFI

VUX och SFI prognostiseras med ett underskott på 3,2 mkr. Verksamheten har de senaste åren lyft att det anslag som finns inte räcker när fler människor söker den här formen av utbildning.

- För VUX uppskattas underskottet till 2,3 mkr till följd av högre kurskostnader när elevantalet har ökat. Ovanligt många sökande har rätt enligt lag att studera på yrkesvux. Många sökande har behov av att komplettera sin behörighet till högre studier. Driftkostnaderna har också ökat då licenskostnader ligger mer mot VUX istället för SFI jämfört med budget. Verksamheten har fått ner lönekostnaderna genom att rektor har gått ner i tid och del av administratörens tid har omfördelats till SFI. Vuxenutbildningen har endast beviljat utbildningar enligt lagstiftningen i Skollagen. Verksamheten bedömer att den enda möjligheten att få en budget i balans nästa år är att neka de sökande den utbildning som de har rätt till enligt lag.
- För SFI prognostiseras ett underskott på ca 800 tkr till följd av en faktura för kurser som inte fanns med i budget samt att personalkostnaderna ökar när en till lärare har anställts efter att man har börjat med distanskurser i egen regi.
- Lärvux bedöms få ett underskott på 70 tkr efter ökade kurskostnader vid en till elev.

MÅLTIDSVERKSAMHETEN

Prognosen för måltidsverksamheten är ett underskott på 525 tkr. Under första halvåret har det varit färre antal portioner jämfört med budget som ger lägre intäkter för Måltidsverksamheten. Redan när budgeten lades gick den inte ihop utan det fanns ett gap på 275 tkr och det syns nu

också i prognosen. Det har tillsatts en ny tjänsten för måltider för anpassad grundskola och AST i de nya lokalerna. Om detta fanns det ingen vetskap i budget så det ger högre lönekostnader. Men trots det ser de totala lönekostnaderna ut att bli något lägre än budget vilket dämpar effekten av de lägre intäkterna. Livsmedelskostnaderna var under januari-mars högre än budget men efter regeringens beslut om momssänkning har livsmedelskostnaderna minskat och har de senaste månaderna legat under budget och prognosen för helåret är att budgeten avseende livsmedel kommer att hållas.

BOKSLUTSREGLERADE VERKSAMHETER

I prognosen har bedömningen gjorts att det blir 98 färre elever som går i extern gymnasieskola 2026 jämfört med budget. Det gör att utbildningsnämnden förväntas betala tillbaka 15 mkr till finansförvaltningen 2026. Det finns dock en osäkerhet i denna prognos avseende både volym och kostnad varvid denna prognos kan komma att förändras till rapporteringen per augusti.

Även för anpassad gymnasieskola är prognosen att UN kommer att betala tillbaka medel då det ser ut att bli 3 färre elever än budget. Bokslutsregleringen blir då ca 900 tkr.

FÖRÄNDRING SEDAN FÖREGÅENDE PROGNOS

Prognosen per mars visade på ett underskott på totalt 1 533 tkr för utbildningsnämnden 2026. Underskottet har alltså ökat med nästan 1,5 mkr till juni-prognosen.

- **Förskola +2,4 mkr:** Här handlar det inom kommunal verksamhet främst om de lägre lokalkostnaderna efter felbudgetering av lokalerna för Lustigkulla förskola. Det är också ett större överskott i pengsystemet jämfört med föregående prognos som beror på avvikelser i bedömning av kostnader för fristående och externa, kommunbidrag till kommunala, något fler sålda platser och en minskad buffert.
- **Grundskola -2,9 mkr:** För kommunal verksamhet har underskottet ökat med 1,6 mkr främst till följd av 2,9 mkr lägre intäkter från statsbidrag. Men några enheter har också förbättrat det bedömda resultatet efter fler elever eller personalförändringar. För pengsystemet har överskottet minskat med nästan 1,6 mkr. Här beror förändringen på lägre fsg-intäkter, lägre bedömning av schablonintäkter och återbetalning av ett statsbidrag för 2025 pga missad återrapportering. Det är också högre kostnader för fristående och externa skolor i den nya prognosen till följd av fler elever men också för att i prognosen per mars fanns inte alla kostnader med för korrigering av skolpengen 2025 avseende elever i externa skolor. Det här dämpas dock av de 700 tkr i minskad kostnad som finns med i prognosen för förväntad förbättring även i kommunal verksamhet när t ex buffertar släpps.
- **Anpassad grundskola + 1 mkr:** det var ett underskott på 258 tkr i prognosen per mars och nu är det ett överskott på 772 tkr. Den kommunala verksamheten har gått från budget i balans till ett överskott på 300 tkr till följd av fler elever. Centralt var det ett underskott på 260 tkr i prognosen per mars för att nu vara ett överskott på 472 tkr vilket beror på lägre bedömning av kostnader för skolskjuts samt att förvaltningen ser att den kommunala verksamheten har buffertar för kostnader som inte behövs som då är

borttaget centralt i denna prognos.

- **Interna gymnasiet + 111tkr:** Sjögrenska gymnasiet har en sämre prognos pga lägre bedömning av antal elever på höstterminen jämfört med prognosen per mars. Men centralt finns istället en förbättrad prognos då bedömningen är att det blir fler elever än vad verksamheten har lagt in och den effekten är inlagd centralt.
- **VUX & SFI -2 mkr:** Försämringen finns främst hos VUX som till mestadels förklaras av 2,4 mkr högre bedömning av kurskostnader.
- **Måltid -185 tkr:** de utökade lönekostnaderna för AG och AST finns nu med i prognosen

2.1 Prognos helår och budgetavvikelse (tkr)

Nämndens verksamheter	Nettokostnad 2025	Budget 2026	Tillägg och avdrag 2026	Prognostiserad nettokostnad 2026	Prognostiserad budgetavvikelse 2026
Nämndkostnader	1 428	1 672	0	1 444	228
Förskola, barn 1-5 år	202 037	207 090	- 3 465	199 985	3 640
Skolverksamhet & skolbarnomsorg	440 052	454 438	19 376	477 398	-3 585
Anpassad grundskola	19 230	19 284	3 114	21 626	772
Gymnasieskola, internt	7 966	8 746	- 1 024	8 051	-328
Gymnasieskola, externt	116 880	129 804	- 15 039	114 765	0
Anpassad gymnasieskola	8 004	9 356	- 895	8 461	0
Vuxenutbildning & SFI	10 209	10 117	0	13 330	- 3 213
Måltidsverksamheten	593	281	0	806	- 525
Totalt	806 399	840 788	2 067	845 867	-3 012

FÖRSKOLA, TKR	PROGNOS PER MARS	PROGNOS PER JUNI	PROGNOS PER AUG	PROGNOS PER OKT
Verksamhetschef förskola	123	130		
EOS	0	0		
Hyresbudget förskola	0	1 112		
Hyresbudget öppen förskola	0	0		
Summa stödverksamhet	123	1 242		
Öppna förskolan	0	0		
Diamanten	-36	-33		
Tallbacken	0	-9		

Västra Ångby	36	43		
Lustigkulla	-121	-67		
Lagga	121	67		
Verktygslådan	0	-30		
Trollskogen	0	30		
Långhundra	-130	-134		
Norrgården	130	-117		
Summa enheter	0	-251		
SUMMA FÖRSKOLA	123	991		
GRUNDSKOLA, TK R	PROGNOS PER MARS	PROGNOS PER JUNI	PROGNOS PER AUG	PROGNOS PER OKT
Verksamhetschef grundskola	-181	-223		
Elevhälsa	0	0		
EOS	0	0		
Hysesbudget	0	145		
Summa stödverksamhet	-181	-78		
Alsike skola	-333	120		
Brännkärrskolan	0	-786		
Adolfsbergsskolan	0	-289		
AST-gruppen	0	0		
Thunmanskolan	-220	0		
Ängbyskolan	0	0		
Högåsskolan	-1 737	-1 885		
Valloxskolan	-22	0		
Lagga skola	196	-549		
Långhundra skola	-196	-606		
Summa enheter	-2 293	-3 995		
SUMMA GRUNDSKOLA	-2 474	-4 073		
ÖVRIGA VERKSAMHETER, TKR	PROGNOS PER MARS	PROGNOS PER JUNI	PROGNOS PER AUG	PROGNOS PER OKT
Sjögrenska gymnasiet	15	-512		
Knivsta anpassad grundskola	0	300		
VUX & SFI	-1 212	-3 213		

Måltidsverksamhet	-340	-525		
-------------------	------	------	--	--

3 Investeringar

Den beslutade investeringsramen för utbildningsnämnden 2027 i Mål och budget är på 3 490 tkr. Ett tillägg har dock gjorts i ramen med 1 300 tkr för investering i gardiner och möbler i de nya lokalerna för anpassad grundskola och AST-gruppen. Medel har sökts från KS ofördelade medel och därmed blir investeringsramen för UN 2027 totalt 4 790 tkr.

Prognosen per juni är att utbildningsnämnden kommer att nyttja 4 196 tkr av detta. En del enheter lämnar av sin ram för att täcka upp för andra enheter som behöver göra en större investering än tilldelad enhetsram.

Prognos helår och avvikelse investeringar (tkr)

Investeringsprojekt	KF- investerings ram 2026	Tillägg investerings ram 2026	Utgift investering 2026	Prognos utgift investering 2026	Prognos avvikelse investering 2026
Alsike skola	300		0	300	0
Brännkärrskolan	100		0	0	-100
Långhundra förskola	70		0	0	-70
Långhundra skola	150		165	165	15
Lagga skola	150		117	136	-14
Ängbyskolan	400		305	400	0
Thunmanskolan	300		0	150	-150
Diamanten, Västra Ängby & Tallbacken förskolor	175		0	115	-60
Verktygslådans & Trollskogens förskolor	75		0	0	-75
Högåsskolan	300		45	300	0
Adolfsbergsskolan	300		0	300	0
Valloxskolan inkl AST och AG	150	1 300	12	1 450	0
Lustigkulla och Lagga förskolor	150		0	150	0
Norrgårdens förskola	75		157	157	82
Sjögrenska gymnasiet	400		0	400	0
Skolhälsovården	70		0	70	0
VUX & SFI	75		0	0	-75
Måltidsverksamheten	250		0	100	-150
SUMMA UTBILDNINGSNÄMNDEN	3 490	1 300	801	4 193	-597